

A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság

Kfv.I.35.567/2011/5.szám

A Kúria a dr. Illés Attila ügyvéd által képviselt felperes neve felperesnek a dr. Király Zoltánné jogtanácsos által képviselt alperes neve alperes ellen fogyatékosági támogatás ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perében a Somogy Megyei Bíróság 2011. május 24-én kelt 20.K.21.399/2010/11. sorszámu jogerős ítélete ellen a felperes részéről 12. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán, az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Kúria a Somogy Megyei Bíróság 20.K.21.399/2010/11. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes 2010. március 16-án terjesztett elő igénybejelentést a alperes neve Dél-dunántúli Regionális Igazgatóságánál fogyatékosági támogatás megítélése iránt. Az első fokú hatóság 14/356159/6/2010. számú határozatával a kérelmet elutasította, amit a fellebbezés nyomán eljáró alperes Cst.8413-4/2010. számú határozatával helybenhagyott. Mindkét határozat arra hivatkozott indokolásában, hogy a közigazgatási szerv által beszerzett orvosszakértői vélemény alapján nem volt megállapítható, hogy a felperest a fennálló egészségi állapota fogyatékosági támogatás odaítélésére feljogosítja, azaz annak jogszabályi feltételei nem állnak fenn.

A felperes keresetet nyújtott be a határozatokkal szemben, és ebben egyebek mellett kifejtette, hogy egészségi állapota olyan mértékben romlott, amely a jogszabályban írt feltételeket már kielégíti.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

A Somogy Megyei Bíróság 20.K.21.399/2010/11. számú ítéletével a keresetet elutasította. Megállapította, hogy mindkét fokú hatóság a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (továbbiakban Ket.) 50. § szerint helyesen derítette fel a tényállást, az abból levont következtetés is helyes, a határozat megalapozott. A bíróság a perben igazságügyi orvosszakértőt rendelt ki, aki véleményében a felperes mozgásszervi betegségét megerősítette, azonban rögzítette, hogy annak mértéke a jogszabályban írtak szerinti fogyatékosági támogatás megítéléséhez nem elegendő. A bíróság az

ügyre vonatkozó releváns jogszabályokat idézte, így a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (továbbiakban Fot.) 23. § (1) bekezdés e) pontját, a súlyos fogyatékoság minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályairól szóló 141/2000. (VIII. 9.) Kormányrendelet (továbbiakban Korm. rendelet) 1. számú melléklet 5. pontját, 6. pont a), b), c) alpontjait. Kifejtette, hogy jelen ügy megítélése szempontjából ezen jogszabályokban írt feltételek fennállásának van jelentősége, melyek alapján a felperes mozgáskorlátozottsága nem alapozza meg a fogyatékosági támogatást. Külön utalt arra, hogy a közigazgatási perben a bíróság feladata, hogy a keresettel támadott határozat jogszerűségét a határozat meghozatalakor tényállás és az akkor hatályos jogszabályok figyelembevételével bírálja el. A határozat jogszerűségét nem érintheti, hogy a felperesnek a határozathozatalt követően állt be változás az állapotában. A körülmények megváltozása egy új kérelem benyújtását alapozhatja meg. Annak sincs jelentősége, hogy a felperes munkaképesség-csökkenésének megítélése kérdésében a munkaügyi bíróság előtt per folyt, az abban történt megállapítások nincsenek közvetlen összefüggésben a fogyatékosok támogatásával kapcsolatos szabályokkal.

Az ítélettel szemben a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. Kérte, hogy a felülvizsgálati bíróság az első fokú ítélet felülvizsgálatával a felperes kereseti kérelmének adjon helyt és az alperest perköltségben marasztalja. Kifejtette, hogy a Kaposvári Munkaügyi Bíróság előtt 2.K.8/2009. szám alatt folyamatban volt per kapcsán is készült egy igazságügyi szakértői vélemény, amely egyértelműen alátámasztja a felperesi kereseti kérelemben foglaltakat. Ez a vélemény részben ellentétben áll a jelen perben beszerzett orvosszakértői véleménnyel, illetőleg a felperes által a bírósághoz benyújtott, az egészségi állapottal összefüggő egyéb iratok tartalmával. Ezt követően a felperes idézett a szakértői véleményből, és kiemelte, hogy a perbeli határozat meghozatalakor egészségügyi állapota egyértelműen megállapítható a becsatolt korábbi igazságügyi szakértői vélemény és egyéb orvosi iratok alapján. A bíróság figyelmen kívül hagyta a korábbi szakértői véleményt és egyéb orvosi dokumentációt, ezért a Pp. 221. § (1) bekezdését sérti az ítélet. A bizonyítékokat sem okszerűen értékelte a bíróság, ezért az ítélet a Pp. 206. §-át is sérti. Álláspontja szerint a Korm. rendeletben írtaknak megfelelően mozgásában lényegesen korlátozott személy, aki segédeszköz használatára szorul, így a fogyatékosági támogatásra jogosult.

Az alperes ellenkérelmében az ítélet hatályában történő fenntartását kérte. Megjegyezte, hogy noha bár a felülvizsgálati kérelemben a felperes arra hivatkozott, hogy csatolta a munkaügyi bírósági eljárásban készült másik igazságügyi szakértői véleményt,

valójában sem ez, sem az orvosi iratok csatolásra nem kerültek, azonban a szakvélemény tartalmát az alperes ismeri, ezt be is idézte a felülvizsgálati ellenkérelmében. Ezek alapján a felperes mozgásszervi korlátozottsága nem képezi vita tárgyát, ugyanakkor hangsúlyosan emelte ki az alperes, hogy más a munkaügyi bíróság előtt folyamatban lévő per tárgya és a más fogyatékosági támogatás tárgya. Fogyatékosági támogatás csak akkor állapítható meg, hogyha az orvosszakértő a Fot. és Korm. rendelet előírásai alapján minősíti súlyos fogyatékosnak a vizsgált beteget.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

A Fot. 26. § (1) bekezdése szerint: „Az Országgyűlés a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének megteremtéséhez szükséges intézkedések megalapozása érdekében Országos Fogyatékosügyi Programot (a továbbiakban: Program) határoz meg. A Programban foglaltakat az egészségügyi, foglalkoztatási, oktatási, közlekedési tervezésben, továbbá a településfejlesztésben, valamint az egyéb állami tervezés körébe tartozó döntés meghozatala során érvényre kell juttatni.”

A Fot. 23. § (1) bekezdés e) pontja értelmében: „Fogyatékosági támogatásra az a 18. életévét betöltött súlyosan fogyatékos, az ellátás igénylésének időpontjában Magyarországon élő magyar állampolgár; letelepedett, valamint bevándorolt jogállású személy, továbbá a magyar hatóság által menekültként, illetve hontalanként elismert személy jogosult, akinek a mozgásrendszer károsodása, illetőleg funkciózavara miatt helyváltoztatása a külön jogszabályban meghatározott segédeszköz állandó és szükségyszerű használatát igényli, vagy a külön jogszabály szerinti mozgásszervi betegsége miatt állapota segédeszközzel eredményesen nem befolyásolható (mozgásszervi fogyatékos).”

A 141/2000. Korm.r. 1. számú melléklet 5. pontja a, b, c, alpontjai alapján: „5. Mozgásszervi fogyatékosnak kell tekinteni azt a személyt, akinek a mozgásrendszer károsodása vagy funkciózavara miatt a helyváltoztatása az alább felsorolt segédeszközök állandó és szükségyszerű használatát igényli: végtag protézisek, ortézisek, személyes mozgás nem testen viselt segédeszközei.” A 6. pont a, b, c, alpontok értelmében: „6. Mozgásszervi fogyatékosnak kell tekinteni azt a személyt is, akinek mindkét felső végtagja a manipulációs képességet olyan jelentős mértékben korlátozóan bénult, csonkolt, deformált vagy torzult, amely önmagában vagy műtéti korrekcióval alkalmas lehet alapfunkciók elvégzésére, de a felső végtag protézis használata esetén e funkciók ellátására már nem lenne képes; legalább két végtagra vagy egy végtagra és a törzsre kiterjedő tartós ízületi, illetve izommerevsége, bénulása, vagy csont-, illetve ízületi deformitása van, amennyiben ez az állapot a mozgást vagy az érintett testrészek használatát súlyos mértékben akadályozza; túlmozgással együtt járó súlyos mozgáskoordinációs zavara a járást vagy a motoros képességeket jelentős mértékben akadályozza.”

A Pp. 177. § (1) bekezdés szerint: „Ha a perben jelentős tény vagy egyéb körülmény megállapításához vagy megítéléséhez olyan különleges szakértelem szükséges, amellyel a bíróság nem rendelkezik, a bíróság szakértőt rendel ki. Rendszerint egy szakértőt kell alkalmazni, több szakértőt csak különböző szakkérdések felmerülése esetében lehet kirendelni.”

A Pp. 182. § (3) bekezdés alapján: „Ha a szakvélemény homályos, hiányos, önmagával vagy más szakértő véleményével, illetve a bizonyított tényekkel ellentétben állónak

látszik, vagy helyességéhez egyébként nyomatékos kétség fér, a szakértő köteles a bíróság felhívására a szükséges felvilágosítást megadni. A fél erre irányuló indítványa alapján a bíróság más szakértőt rendelhet ki. Ha a bíróság a bizonyítást hivatalból rendelte el [164. § (2) bek.], szükség szerint hivatalból jogosult új szakértő kirendelésére is."

A Pp. 206. § (1) bekezdés értelmében: „A bíróság a tényállást a felek előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg; a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli, és meggyőződése szerint bírálja el."

A Pp. 339/A. § szerint: „A bíróság a közigazgatási határozatot - jogszabály eltérő rendelkezése hiányában - a meghozatalakor hatályban volt jogszabályok és fennálló tények alapján vizsgálja felül."

A felülvizsgálati bíróság a rögzített tényállás és az idézett jogszabályok alapján azt állapította meg, hogy helyesen döntött az első fokú bíróság, amikor a keresetet elutasította, ugyanis az határozat nem jogszabálysértő. Osztja a felülvizsgálati bíróság az első fokú bíróságnak azt az álláspontját, hogy a mozgáskorlátozottak fogyatékosági támogatásával kapcsolatos speciális jogszabályi rendelkezéseknek kell a kérelmezőnek ahhoz megfelelnie, hogy a fogyatékosági támogatást igényelhesse, megkaphassa, és a feltételeknek a hatóság általi elbírálásakor kell fennállniuk. A másodfokú határozat meghozatalát követő körülményváltozásnak, akár egészségromlásnak nem lehet visszaható hatálya a határozat meghozatalára, az nem minősítheti törvénysértővé a határozatot. Abban is osztja a felülvizsgálati bíróság az első fokú bíróság álláspontját, hogy teljesen más szempontok alapján minősíti a felperes fennálló fogyatékoságát a munkaügyi perben az igazságügyi szakértő, amikor a munkaképesség-csökkenés mértékét állapítja meg, és más szempontok alapján kell minősítenie annak a szakértőnek, aki a mozgáskorlátozottak fogyatékosági támogatása feltételei fennállása szempontjából értékeli a kérelmező egészségromlását. (Megjegyzendő, hogy a per iratai között egy polgári perben 2008-ban készült szakvélemény található (PKKB 4.P.86.016/2007/47.)

Az ügyben a felperes állapotát a mozgásszervi fogyatékoság szempontjából két orvosi bizottság és a perben kirendelt igazságügyi szakértő is vizsgálta, és egybehangzóan állapították meg, hogy a releváns jogszabályi feltételeknek a felperes nem felel meg.

Az első fokú bíróság 3. sz. kirendelő végzésében egyebek mellett határozott választ kért a szakértőtől arra, hogy a felperes mozgásszervi fogyatékosnak minősül-e. A szakértői válasz nemleges volt, azaz a felperes egészségi állapota a 141/2000. (VIII. 9.) Korm. r. 1. számú melléklet 5. pontja szerinti állapotokat nem meríti ki: „Súlyos fogyatékoság nevezett esetében igazságügyi orvosszakértői szempontból nem állapítható meg." A szakvéleményből

látható, hogy a szakértő a kérelmező egészségügyi státuszát, orvosi dokumentumait ismeri, annak felhasználásával készítette el véleményét.

Az első fokú bíróság nem követett el mulasztást vagy bizonyítás-értékelési hibát, amikor az aggálytalan szakvéleményre hivatkozással a keresetet elutasította. A per adatai alapján a szakértői véleményben foglaltak megkérdőjelezésére nem volt ok. Helyesen utalt az első fokú bíróság arra, hogy az időközben történt körülményváltozás, egészségromlás egy új kérelem beadását indokolhatja, hiszen jelen döntés egy adott időállapotnak, egészségügyi helyzetnek felel meg, de nyilvánvalóan abban utóbb történhet változás.

A Kúria, mint felülvizsgálati bíróság az érdemben helyes első fokú bírósági ítéletet – a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján – hatályában fenntartotta.

A per az 1998. évi XXVI. törvény alapján illetékmentes és költségmentes.

Az alperes az első fokú eljárásban perköltséget nem igényelt, és ettől eltérő nyilatkozatot a felülvizsgálati eljárásban sem tett, így erről döntené nem kellett.

Budapest, 2012. július 5.

Dr. Hajnal Péter sk. tanácselnök, Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet sk. előadó bíró, Huszárné dr. Oláh Éva sk. bíró